

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 18.6.2014
COM(2014) 358 final

2014/0180 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun asetuksen
(EU, Euratom) N:o 966/2012 muuttamisesta**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta 26 päivänä helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU¹, jäljempänä 'direktiivi', ja käyttöoikeussopimusten tekemisestä 26 päivänä helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/23/EU² hyväksymisen vuoksi olisi säädettävä, että näihin direktiiveihin sisältyviä sääntöjä sovelletaan hankintoihin, joita Euroopan unionin toimielimet tekevät omaan lukuunsa.

2. KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

Julkista kuulemista ei järjestetty, koska tämän ehdotuksen tarkoituksena on vain panna täytäntöön julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimusten tekemistä koskevat uudet direktiivit.

3. EHDOTUKSEN OIKEUDELLINEN SISÄLTÖ

Suurin osa varainhoitoasetuksen tekstiin tehdyistä muutoksista voidaan jakaa kolmeen pääryhmään.

Ensimmäisen ryhmän muutokset liittyvät varainhoitoasetuksen ja direktiivin keskinäiseen yhdenmukaistamiseen. Uusia säännöksiä on tarkoitus antaa muun muassa markkinakartoituksista, innovaatiokumppanuuteen perustuvasta uudesta menettelystä, ympäristö-, sosiaali- ja työlaainsäädännön noudattamisen nostamisesta keskeiseksi vaatimukseksi, perusteiden arvioimisesta vapaavalintaisessa järjestyksessä sekä sopimuksen tekemisestä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella. Lisäksi varainhoitoasetukseen otetaan ensimmäistä kertaa säännöksiä rakennusurakoita ja palveluja koskevista käyttöoikeussopimuksista, joihin sovelletaan samantyyppisiä menettelyjä kuin hankintasopimuksiin.

Toiseen ryhmään kuuluvat muutokset koskevat poissulkemisperusteita. Säännöksiä poissulkemisperusteista ja taloudellisen toimijan mahdollisuuksista toteuttaa korjaavia toimenpiteitä selvennetään ja saatetaan yhdenmukaisiksi direktiivin kanssa. Sekaannusten välttämiseksi poissulkeminen erotetaan selvästi hylkäämisestä, joka koskee yksittäistä menettelyä. Näin luodaan unionin taloudellisten etujen suojaa parantava yhtenäinen järjestelmä, johon sisällytetään jo olemassa oleva poissulkemisiä koskeva keskustietokanta. Järjestelmän tarkoituksena on varmistaa, että riskit todetaan varhaisessa vaiheessa, jotta niitä voidaan ehkäistä, ja että hankintamenettelyjen ulkopuolelle suljettuja talouden toimijoita koskevat tiedot julkaistaan. Lisäksi perustetaan poissulkemisiä käsittelevä tutkintaelin, joka tutkii jokaisen tapauksen ja takaa toimijalle mahdollisuuden puolustautua ennen poissulkemispäätöksen tekemistä.

Kolmanteen ryhmään kuuluvien muutosten tarkoituksena on selkeyttää tekstiä ja yksinkertaistaa sääntelyä. Hankintasäännöksiä tarkistetaan sekä direktiivin piiriin kuuluvien että sen kynnyсарvojen alapuolelle jäävien hankintojen osalta. Näin selvennetään sääntöjä ja varmistetaan, että muutettavassa osastossa käytetään johdonmukaisesti samaa terminologiaa. Säännöksiä selventävät ja yksinkertaistavat muutokset koskevat tiedottamistoimenpiteitä kynnyсарvot ylittävistä ja alittavista hankinnoista, tarjousten avaamiseen ja arviointiin

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).

sovellettavia vaatimuksia, sellaisten tarjousten hylkäämistä, jotka eivät täytä vaatimuksia, rakennusurakoiden ja monitahoisten palvelusopimusten yhteydessä vaadittuja pankkitakauksia, unionin toimielinten direktiivin mukaista asemaa keskushankintaviranomaisina, viittausta direktiivin mukaisesti sovellettaviin kynnysarvoihin, sähköisiä menettelyjä sekä kansainvälisten järjestöjen mahdollisuutta osallistua hankintamenettelyihin.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 muuttamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 322 artiklan yhdessä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon³,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012⁴ vahvistetaan säännöt, joiden mukaisesti Euroopan unionin yleinen talousarvio laaditaan ja pannaan täytäntöön. Se sisältää myös julkisia hankintoja koskevia sääntöjä. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät 26 päivänä helmikuuta 2014 direktiivin 2014/24/EU julkisista hankinnoista⁵ ja direktiivin 2014/23/EU käyttöoikeussopimusten tekemisestä.⁶ Sen vuoksi on tarpeen mukauttaa asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012, jotta nämä direktiivit voidaan ottaa huomioon unionin toimielinten tehdessä hankintasopimuksia omaan lukuunsa.
- (2) Asetukseen (EU, Euratom) N:o 966/2012 olisi lisättävä määritelmiä ja tehtävä teknisiä selvennyksiä sen varmistamiseksi, että sen terminologia on yhdenmukaista direktiivien 2014/24/EU ja 2014/23/EU kanssa.
- (3) Direktiivissä 2014/24/EU asetetut kynnysarvot ylittäviä ja alittavia sopimuksia koskevien hankintamenettelyjen käynnistämistä ennen ja käynnistämisen jälkeen tarvittavia tiedotustoimenpiteitä olisi selkeytettävä.
- (4) Asetukseen (EU, Euratom) N:o 966/2012 olisi sisällytettävä kattava luettelo kaikista niistä hankintamenettelyistä, jotka ovat unionin toimielinten käytettävissä kynnysarvosta riippumatta.

³ EUVL C..., ..., s...

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).

- (5) Asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 olisi säädettävä direktiivin 2014/24/EU tavoin mahdollisuudesta toteuttaa markkinakartoitus ennen hankintamenettelyn käynnistämistä.
- (6) Olisi perustettava yhtenäinen järjestelmä, jolla tehostetaan unionin taloudellisten etujen suojaa ja jossa otetaan huomioon olemassa oleva poissulkemisia koskeva keskustietokanta. Järjestelmän tavoitteena olisi oltava varmistaa, että riskit todetaan varhaisessa vaiheessa ja että tiedot hankintamenettelyjen ulkopuolelle suljetuista talouden toimijoista keskitetään yhteen tietokantaan.
- (7) Vaikka varhaiseen havaitsemiseen ja poissulkemiseen perustuvan järjestelmän toiminnasta vastaa komissio, myös muiden unionin toimielinten ja elinten olisi osallistuttava suoraan riskien varhaiseen havaitsemiseen.
- (8) Poissulkemista koskevia sääntöjä olisi kehitettävä hankintamenettelyihin osallistumisen osalta unionin taloudellisten etujen suojan tehostamiseksi.
- (9) Päätökset, jotka koskevat talouden toimijan poissulkemista erityisesti hankintamenettelyihin osallistumisesta sekä taloudellisten seuraamusten määräämistä, olisi tehtävä komission tätä varten perustamassa keskuslautakunnassa. Lautakunnan olisi koostuttava komission ja asianomaisten unionin toimielinten, elinten tai toimipaikkojen keskeisistä toimijoista.
- (10) Asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 olisi direktiivin 2014/24/EU tavoin vahvistettava yksityiskohtainen luettelo niistä lainvastaisen toiminnan muodoista, jotka muodostavat perusteen poissulkemiselle ja joihin kuuluvat erityisesti lapsityövoiman käyttö ja muut ihmiskaupan muodot. Olisi selvennettävä, että sopimuksen vakava rikkominen on poissulkemisperuste.
- (11) Poissulkemispäätöstä ei pitäisi tehdä, jos asianomainen talouden toimija pystyy osoittamaan luotettavuutensa toteuttamalla korjaavia toimenpiteitä. Tämän mahdollisuuden ei pitäisi olla käytettävissä silloin, kun on kyse kaikkein vakavimmista rikollisen toiminnan muodoista.
- (12) Perustettavan lautakunnan olisi suljettava pois talouden toimija, jos tämä on todistetusti syyllistynyt vakavaan ammatilliseen virheeseen, petokseen tai korrupioon, osallistunut rikollisjärjestön toimintaan taikka syyllistynyt rahanpesuun, terrorismin rahoitukseen, terrorismirikoksiin, lapsityövoiman käyttöön tai muuhun ihmiskauppaan taikka vakavaan sopimusrikkomukseen.
- (13) Lautakunnan olisi taattava talouden toimijoille oikeus puolustukseen. Jos kyseessä on petos, korruptio tai muu unionin taloudellisia etuja vahingoittava laiton toiminta, josta ei vielä ole annettu lainvoimaista tuomiota, lautakunnalla olisi oltava mahdollisuus lykätä talouden toimijalle annettavaa mahdollisuutta huomautusten esittämiseen. Tällainen lykkäys olisi katsottava perustelluksi ainoastaan silloin, kun on huomattavan tärkeitä ja perusteltuja syitä säilyttää tutkinnan luottamuksellisuus.
- (14) Hankintaviranomaisen olisi myös suljettava talouden toimija menettelyn ulkopuolelle silloin, kun on annettu lopullinen hallinnollinen päätös tai lainvoimainen tuomio, jonka mukaan asianomainen toimija on ammatiaan harjoittaessaan syyllistynyt vakavaan virheeseen, laiminlyönyt sosiaaliturvamaksuihin tai veroihin liittyvät velvoitteensa, syyllistynyt petokseen tai korrupioon, osallistunut rikollisjärjestön toimintaan taikka syyllistynyt rahanpesuun, terrorismin rahoitukseen, terrorismirikoksiin, lapsityövoiman käyttöön tai muuhun ihmiskauppaan.

- (15) Menettelyn ulkopuolelle sulkemista koskevat perusteet olisi erotettava selvästi perusteista, jotka saattavat johtaa hylkäämiseen tietyn menettelyn yhteydessä.
- (16) Talousarvion toteuttamiseen osallistuvien yhteisöjen olisi unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi jaettava tietonsa talouden toimijasta, jonka ne päättävät omalla vastuullaan sulkea menettelyn ulkopuolelle.
- (17) Poissulkemisen keston olisi oltava rajallinen direktiivin 2014/24/EU mukaisesti.
- (18) Poissulkemista ja taloudellisia seuraamuksia koskevien sääntöjen pelotevaikutuksen tehostamiseksi tiedot poissuljetuista talouden toimijoista olisi julkaistava komission internet-sivuilla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 45/2001⁷ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 95/46/EY⁸ säädettyjä tietosuojavaatimuksia noudattaen.
- (19) Asetuksessa (EU, Euratom) N:o 966/2012 olisi direktiivin 2014/24/EU tavoin mahdollistettava poissulkemis-, valinta- tai ratkaisuperusteiden täyttymisen ja hankinta-asiakirjojen noudattamisen tarkistaminen missä tahansa järjestyksessä. Tämän vuoksi tarjous olisi voitava hylätä ratkaisuperusteiden perusteella ilman, että sitä ennen tarkistetaan, täyttääkö tarjoaja poissulkemis- tai valintaperusteet.
- (20) Sopimukset olisi tehtävä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella direktiivin 2014/24/EU mukaisesti.
- (21) Olisi tehtävä selväksi, että jokaisessa menettelyssä olisi avattava ja arvioitava kaikki tarjoukset riippumatta siitä, onko menettelyä varten nimitetty oma lautakunta tai arviointikomitea. Tarjouskilpailun ratkaisupäätöksen olisi aina perustuttava arviointiin.
- (22) Koska perusteita voidaan soveltaa vapaavalintaisessa järjestyksessä, on tarpeen säätää muodollisesti hyväksyttävän tarjouksen tehneiden, mutta hylättyjen tarjoajien mahdollisuudesta saada tiedot valitun tarjouksen ominaisuuksista ja suhteellisista eduista, jos ne niitä pyytävät.
- (23) Rakennusurakoita, tavaroita tai monitahoisia palveluja koskevien sopimusten yhteydessä olisi oltava mahdollisuus vaatia vakuuksia merkittävien sopimusvelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi näillä aloilla tavanomaisen käytännön mukaisesti, jotta voidaan varmistaa, että hankintasopimuksen täyttäminen on asianmukaista sen koko voimassaolon ajan.
- (24) On tarpeen säätää mahdollisuudesta keskeyttää hankintasopimuksen täyttäminen, jotta voidaan selvittää, onko tapahtunut virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia.
- (25) Jotta voidaan määrittää, mitä kynnsarvoja ja menettelyjä sovelletaan unionin toimielimiin, on tarpeen selventää, että unionin toimielimiä on pidettävä keskushallinnon hankintaviranomaisina, sellaisina kuin ne määritellään direktiivissä 2014/24/EU.
- (26) On aiheellista sisällyttää asetukseen viittaus direktiivissä 2014/24/EU säädettyihin kahteen kynnsarvoon, joista toista sovelletaan rakennusurakoihin ja toista tavaroihin ja palveluihin. Näitä kynnsarvoja olisi sovellettava yksinkertaisuuden ja moitteettoman varainhoidon vuoksi myös käyttöoikeussopimukseen unionin

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

toimielinten hankintatarpeiden erityisluonne huomioon ottaen. Direktiivin 2014/24/EU mukaisesti tehtävää kynnysarvojen tarkistusta sovellettaisiin siten suoraan unionin toimielinten hankintoihin.

- (27) On tarpeen selventää odotusajan soveltamisedellytyksiä.
- (28) On tarpeen selventää, mitkä talouden toimijat voivat osallistua unionin toimielinten hankintamenettelyihin sijoittautumispaikkansa perusteella, ja säätää erikseen myös kansainvälisten järjestöjen mahdollisuudesta osallistua näihin menettelyihin.
- (29) Poissulkemisperusteiden soveltaminen olisi laajennettava koskemaan myös muita talousarvion toteuttamisvälineitä, kuten avustuksia, palkintoja, rahoitusvälineitä ja palkattuja asiantuntijoita, sekä talousarvion välillistä hallinnointia.
- (30) Sen vuoksi asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 olisi muutettava,
- OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I artikla

Muutetaan asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012 seuraavasti:

- (1) Korvataan 60 artiklan 2 kohdan d alakohta seuraavasti:
- ”d) sovellettava asianmukaisia sääntöjä ja menettelyjä, 108 artiklan 5 kohdassa säädetyt velvoitteet mukaan lukien, myöntäessään unionin varoista rahoitusta hankintojen, avustusten, palkintojen tai rahoitusvälineiden muodossa;”
- (2) Korvataan ensimmäisen osan V osaston otsikko seuraavasti:
- ”V OSASTO
- JULKISET HANKINNAT JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSET”
- (3) Korvataan ensimmäisen osan V osaston 1 luvussa 1, 2 ja 3 jakso seuraavasti:
- ”1 jakso
- Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet
- 101 artikla
- Tässä osastossa sovellettavat määritelmät**
1. 'Hankinnalla' tarkoitetaan sopimuksen avulla tapahtuvaa rakennusten, rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankintaa, jonka yksi tai useampi hankintaviranomainen tekee valitsemiltaan talouden toimijoilta.
2. 'Hankintasopimuksella' tarkoitetaan rahallista vastiketta vastaan tehtyä kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman 117 ja 190 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä ja joka koskee irtaimen tai kiinteän omaisuuden hankkimista, rakennusurakoiden toteuttamista tai palveluiden hankkimista talousarviosta osittain tai kokonaan suoritettavaa maksua vastaan.
- Hankintasopimuksia ovat:
- a) kiinteistöhanke sopimukset;
- b) tavarahankintasopimukset;
- c) rakennusurakkasopimukset;

d) palveluhankintasopimukset.

3. 'Käyttöoikeussopimuksella' tarkoitetaan rahallista vastiketta vastaan tehtyä kirjallista sopimusta, joka on tehty yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman 117 ja 190 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä ja jolla siirretään rakennusurakoiden toteuttaminen tai palvelujen hallinnointi talouden toimijalle. Siirtämisen vastikkeena on joko yksinomaan rakennettavan kohteen tai palvelujen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä. Rakennusurakkaa tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen tekemisen yhteydessä käyttöoikeuden saajalle siirtyy rakennuskohteen tai palvelujen käyttöön liittyvä toiminnallinen riski, joka voi käsittää joko kysyntä- tai tarjontariskin tai molemmat. Käyttöoikeussopimuksen saajan katsotaan vastaavan toiminnallisesta riskistä silloin, kun sillä ei tavanomaisissa käyttöolosuhteissa ole takeita investointinsa eikä hankinnan kohteena olevien rakennusten tai palvelujen käyttökustannusten takaisin saamisesta.

4. 'Sopimuksella' tarkoitetaan hankinta- tai käyttöoikeussopimusta.

5. 'Puitesopimuksella' tarkoitetaan yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman hankintaviranomaisen välistä hankintasopimusta, jonka tarkoituksena on määrittää ehdot, joita sovelletaan määrätyn ajanjakson kuluessa tehtäviin hankintasopimuksiin erityisesti hintojen ja tarvittaessa myös määrien osalta.

6. 'Talouden toimijalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai julkisyhteisöä, joka tarjoaa tavaroiden toimittamista, rakennusurakoiden toteuttamista tai palvelujen suorittamista.

7. 'Hankinta-asiakirjalla' tarkoitetaan asiakirjoja, jotka hankintaviranomainen on tuottanut tai joihin se viittaa kuvatakseen tai määrittääkseen hankintamenettelyn eri osia, mukaan lukien 103 artiklassa luetellut tiedotustoimenpiteet sekä tarjouseritelmä tai hankekuvaus, sopimusluonnos ja tarjouspyyntö.

8. Lukuun ottamatta 106–108 artiklaa, tätä osastoa ei sovelleta avustuksiin eikä Euroopan investointipankin tai Euroopan investointirahaston kanssa tehtyihin, 125 artiklan 8 kohdan mukaisesti määriteltyihin teknistä apua koskeviin sopimuksiin.

9. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankintasopimuksen ja käyttöoikeussopimuksen määritelmää ja soveltamisalaa sekä puite- ja erillissopimuksia.

102 artikla

Hankintamenettelyihin ja -sopimuksiin sovellettavat periaatteet

1. Kaikissa hankintamenettelyissä ja -sopimuksissa on noudatettava avoimuuden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita.

2. Kaikki sopimukset on kilpailutettava mahdollisimman laajasti, paitsi silloin, kun käytetään 104 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua neuvottelumenettelyä.

Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää puitesopimuksia väärin tai siten, että niiden tarkoituksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen tai että niillä tosiasiallisesti estetään, rajoitetaan tai vääristetään kilpailua.

2 jakso

Julkisuus

103 artikla

Tiedotustoimenpiteet

1. Jos hankinnan arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 118 artiklan 1 kohdassa tai 190 artiklassa tarkoitettu kynnyсарvo, hankintaviranomainen julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*

- a) hankintailmoituksen, jolla käynnistetään hankintamenettely, lukuun ottamatta 104 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua menettelyä;
- b) menettelyn tuloksia koskevan jälki-ilmoituksen.

2. Menettelyt, joiden arvo on pienempi kuin 118 tai 190 artiklassa säädetty kynnyсарvo, julkaistaan asianmukaisin keinoin.

3. Tietyt hankintasopimuksen tekemistä koskevat tiedot voidaan jättää julkaisematta, jos niiden julkaiseminen olisi esteenä lain soveltamiselle tai olisi muulla tavoin yleisen edun vastaista, haittaisi julkisten tai yksityisten taloudellisten toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja taikka voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti hankintamenettelyjen ja ilmoitusten julkaisemisesta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

3 jakso

Hankintamenettelyt

104 artikla

Hankintamenettelyt

1. Hankintamenettelyt käyttöoikeus- tai hankintasopimusten, puitesopimukset mukaan lukien, tekemiseksi ovat seuraavat:

- a) avoin menettely;
- b) rajoitettu menettely muun muassa dynaamista hankintajärjestelmää käyttäen;
- c) suunnittelukilpailu;
- d) neuvottelumenettely;
- e) kilpailullinen neuvottelumenettely;
- f) tarjousperusteinen neuvottelumenettely;
- g) innovaatiokumppanuus;
- h) kiinnostuksenilmaisupyyntöön perustuva menettely.

2. Jos sopimus tai puitesopimus kiinnostaa kahta tai useampaa toimielintä, toimeenpanovirastoa tai 208 tai 209 artiklassa tarkoitettua elintä, ja aina kun on mahdollista lisätä tehokkuutta, asianomaiset hankintaviranomaiset voivat toteuttaa hankintamenettelyn ja hallinnoida sen perusteella tehtyä suora hankintasopimusta tai puitesopimusta toimielinten yhteisenä menettelynä yhden hankintaviranomaisen johdolla.

Toimielinten yhteisiin menettelyihin voivat osallistua myös elimet, jotka neuvosto on perustanut yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston mukaisesti.

Puitesopimuksen ehtoja voidaan soveltaa vain niiden hankintaviranomaisten, jotka on yksilöity tätä varten hankintamenettelyn alusta, ja puitesopimuksen osapuolina olevien talouden toimijoiden välillä.

3. Jos sopimus tai puitesopimus on tarpeen jonkin toimielimen ja jäsenvaltioiden yhden tai useamman hankintaviranomaisen yhteisen toimen toteuttamiseksi, toimielin ja kyseiset hankintaviranomaiset voivat toteuttaa hankintamenettelyn yhteisesti tietyissä tilanteissa, jotka täsmennetään tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä.

Hankintamenettelyjä voidaan toteuttaa yhteisesti EFTA-valtioiden ja unionin jäsenhedokasvaltioiden kanssa, jos tästä mahdollisuudesta on nimenomaisesti määrätty kahden- tai monenvälisessä sopimuksessa.

4. Hankintaviranomaiset voivat käyttää neuvottelumenettelyä ainoastaan tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä säädetyissä tapauksissa.

5. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankintamenettelytyyppejä, dynaamista hankintajärjestelmää, yhteisesti toteutettavia hankintamenettelyjä, vähäisiä hankintoja ja maksamista laskun perusteella.

105 artikla

Menettelyn valmistelu

1. Hankintaviranomainen voi ennen menettelyn aloittamista toteuttaa alustavan markkinakartoituksen valmistellakseen hankintaa.

2. Hankintaviranomaisen on määriteltävä hankinta-asiakirjoissa hankinnan kohde esittämällä kuvaus tarpeistaan ja hankittavilta rakennusurakoilta, tavaroilta tai palveluilta vaadittavista ominaisuuksista sekä täsmennettävä hankintaan sovellettavat perusteet. Lisäksi sen on ilmoitettava, missä kuvauksen osissa määritellään vähimmäisvaatimukset, jotka kaikkien tarjousten on täytettävä.

3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti hankinta-asiakirjojen sisältöä ja alustavaa markkinakartoitusta koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

106 artikla

Poissulkemisperusteet

1. Talouden toimija on suljettava hankintamenettelyn ulkopuolelle, jos

a) se on konkurssi-, maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyn kohteena, sen varoja hallinnoi selvitysmies tai tuomioistuin, se on tehnyt akordin velkojensa kanssa, se on keskeyttänyt liiketoimintansa tai se on muussa vastaavassa kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvasta menettelystä johtuvassa tilanteessa;

b) sen on todistettu syyllistyneen ammatiaan harjoittaessaan vakavaan virheeseen, mikä on todettu 108 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen päätöksessä tai lainvoimaisessa tuomiossa tai hallinnollisessa päätöksessä;

c) se on laiminlyönyt velvollisuutensa maksaa sosiaaliturvamaksuja tai veroja sijoittautumisensa tai hankintaviranomaisen maan taikka sen maan, jossa hankinta toteutetaan, lainsäädännön mukaisesti, mikä on todettu lainvoimaisessa tuomiossa tai hallinnollisessa päätöksessä;

d) sen on todistettu syyllistyneen petokseen, korruptioon, rikollisjärjestykseen osallistumiseen, rahanpesuun, terrorismin rahoittamiseen, terrorismirikoksiin, lapsityövoiman käyttöön tai muihin ihmiskaupan muotoihin, mikä on todettu 108 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen päätöksessä tai lainvoimaisessa tuomiossa;

e) sen on 108 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen päätöksessä todettu rikkoneen vakavasti unionin talousarviosta rahoitettavaa sopimusta;

f) sen on todistettu syyllistyneen sääntöjenvastaisuuteen, mikä on todettu 108 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen päätöksessä taikka lainvoimaisessa tuomiossa tai hallinnollisessa päätöksessä.

2. Talouden toimija on suljettava menettelyn ulkopuolelle, jos sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenenä on henkilö, joka on jossakin 1 kohdassa luetelluista tilanteista, tai jos tällaisella henkilöllä on edustus-, päätös- tai valvontavaltaa talouden toimijassa.

3. Edellä 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuja tapauksia lukuun ottamatta hankintaviranomainen voi päättää, että se ei sulje pois asianomaista talouden toimijaa, jos tämä on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä luotettavuutensa osoittamiseksi.

Rajoitetuksi ajaksi ja ennen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen korjaavien toimenpiteiden toteuttamista hankintaviranomainen voi päättää, että se ei sulje pois asianomaista talouden toimijaa, jos tämä on välttämätöntä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Tällöin hankintaviranomaisen on perusteltava päätöksensä.

4. Edellä olevan 1 kohdan a alakohtaa ei sovelleta tapauksiin, joissa tavaroita hankitaan erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintansa lopettavalta toimittajalta tai maksuselvitysmenettelyn, velkojien kanssa tehdyn akordin tai muun vastaavan kansallisen lainsäädännön mukaisen menettelyn selvittäjältä.

5. Talouden toimijan on annettava vakuutus, jonka mukaan se ei ole missään tämän artiklan 1 kohdassa luetelluista tilanteista tai jonka mukaan se on jossakin tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tilanteista. Tarvittaessa talouden toimijan on annettava samanlainen vakuutus sellaisen yhteisön puolesta, jonka valmiuksia se aikoo hyödyntää. Hankintaviranomainen voi kuitenkin luopua näistä vaatimuksista, jos hankinnan arvo on hyvin vähäinen.

6. Talouden toimijan on hankintaviranomaisen pyynnöstä esitettävä asianmukaiset todisteet siitä, että se ei ole missään 1 kohdassa esitetyistä tilanteista.

Jos hankintaviranomainen epäilee, että 2 kohtaa ei ole noudatettu, talouden toimijan on pyynnöstä toimitettava tietoja henkilöistä, jotka ovat sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai joilla on edustus-, päätös- tai valvontavaltaa siinä. Talouden toimijan on myös pyynnöstä esitettävä asianmukaiset todisteet siitä, ettei yksikään näistä henkilöistä ole missään 1 kohdassa luetelluista poissulkemiseen johtavista tilanteista.

7. Hankintaviranomainen voi myös varmistaa, ettei alihankkija ole missään 1 kohdassa luetelluista poissulkemiseen johtavista tilanteista tai että se on jossakin tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tilanteista.

8. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat poissulkemiseen johtavien tilanteiden

määritelmää, korjaavia toimenpiteitä sekä vakuutusta ja näyttöä siitä, ettei talouden toimija ole missään 1 kohdassa luetelluista poissulkemiseen johtavista tilanteista.

107 artikla

Hylkääminen tietystä menettelystä

1. Sopimusta ei tehdä tietyn menettelyn osalta sellaisen talouden toimijan kanssa, joka

- a) on jossakin 106 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista poissulkemiseen johtavista tilanteista;
- b) on antanut vääriä tietoja ilmoittaessaan hankintamenettelyyn osallistumista varten vaadittuja tietoja;
- c) on aikaisemmin osallistunut hankinta-asiakirjojen laatimiseen, jos tämä merkitsee sellaista kilpailun vääristymistä, jota ei voida korjata muulla keinoin.

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat kilpailun vääristymisen estämiseksi toteutettavia toimenpiteitä sekä vakuutusta ja näyttöä siitä, ettei talouden toimija ole missään 1 kohdassa luetelluista poissulkemiseen johtavista tilanteista.

108 artikla

Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä

1. Komissio perustaa ja ottaa käyttöön järjestelmän unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Järjestelmä käsittää unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien riskien varhaisen havaitsemisen, jossakin 106 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista olevien talouden toimijoiden poissulkemisen sekä taloudellisten seuraamusten määräämisen talouden toimijoille, jotka ovat jossakin 106 artiklan 1 kohdan b, d, e tai f alakohdassa tarkoitetuista poissulkemiseen johtavista tilanteista.

2. Unionin taloudellisia etuja uhkaavien riskien varhainen havaitseminen perustuu tietoihin, joita toimittaa jokin seuraavista tahoista:

- a) OLAF Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013* mukaisesti, kun OLAFin meneillään olevassa tutkimuksessa ilmenee, että voi olla aiheellista toteuttaa turvaamistoimenpiteitä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi;
- b) komission tai toimeenpanoviraston tulojen ja menojen hyväksyjä, kun on kysymys epäilyistä ammatin harjoittamiseen liittyvästä vakavasta virheestä, sääntöjenvastaisuudesta, petoksesta tai vakavasta sopimusrikkomuksesta;
- c) muu toimielin, elin tai unionin toimipaikka, kun on kysymys epäilyistä ammatin harjoittamiseen liittyvästä vakavasta virheestä, sääntöjenvastaisuudesta, petoksesta tai vakavasta sopimusrikkomuksesta.

Ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettut tiedot toimitetaan viipymättä komission kirjanpitojärjestelmän välityksellä komission ja sen toimeenpanovirastojen sekä kaikkien muiden toimielinten, elinten ja unionin toimipaikkojen tulojen ja menojen hyväksyjille, jotta nämä voivat toteuttaa ennaltaehkäiseviä väliaikaisia turvaamistoimenpiteitä talousarvion toteuttamisen yhteydessä. Nämä toimenpiteet eivät saa ylittää hankinta-asiakirjoihin sisältyviä ehtoja.

3. Komissio perustaa 106 artiklan 1 kohdan b, d, e ja f alakohdassa tarkoitettuja tilanteita varten komission tai toimeenpanoviraston tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä tutkintaelimen tai muun toimielimen, elimen tai unionin toimipaikan pyynnöstä yhteisen tutkintaelimen. Tutkintaelin soveltaa komission ja sen toimeenpanovirastojen, muiden toimielinten, elinten tai unionin toimipaikkojen puolesta seuraavaa menettelyä:

- a) pyynnön esittäjä saattaa asian tutkintaelimen käsiteltäväksi toimittaen sille tarvittavat tiedot ja ilmoituksen poissulkemista edellyttävästä tilanteesta;
- b) tutkintaelin ilmoittaa viipymättä talouden toimijalle asiaan liittyvistä tosiseikoista ja niiden alustavasta oikeudellisesta luokittelusta, jonka mukaan kyseessä voi olla jokin 106 artiklan 1 kohdassa luetelluista poissulkemiseen ja/tai taloudellisen seuraamuksen määräämiseen johtavista tilanteista.
- c) jos tulojen ja menojen hyväksyjän pyyntö perustuu muun muassa OLAFin antamiin tietoihin, OLAF tekee yhteistyötä tutkintaelimen kanssa asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti;
- d) tutkintaelin voi päättää sulkea talouden toimijan väliaikaisesti hankintamenettelyjen ulkopuolelle enintään kuuden kuukauden ajaksi;
- e) ennen väliaikaisen tai lopullisen päätöksen tekemistä tutkintaelin antaa talouden toimijalle mahdollisuuden esittää huomautuksensa;
- f) tutkintaelin voi tehdä päätöksen poissulkemisesta, mukaan lukien poissulkemisen kestosta, ja/tai määrätä taloudellisia seuraamuksia sille toimitettujen näytön ja tietojen perusteella ottaen huomioon suhteellisuusperiaatteen;
- g) tutkintaelin voi poissulkemisen keston aikana tarkistaa päätöstään poissuljetun talouden toimijan pyynnöstä, jos asianomainen toimija on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä, jotka riittävät osoittamaan sen luotettavuuden, tai se esittää uusia tosiseikkoja, jotka osoittavat, että se ei ole enää 106 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa poissulkemiseen johtavassa tilanteessa;
- h) poissulkemisen tai taloudellisen seuraamuksen pelotevaikutuksen tehostamiseksi komissio julkaisee tutkintaelimen päätökseen liittyvät tiedot internetsivustollaan;
- i) tutkintaelimen päätös ilmoitetaan talouden toimijalle.

Edellä 106 artiklan 1 kohdan d ja f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekemistä ja tämän kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettua mahdollisuutta voidaan poikkeuksellisesti lykätä, jos on huomattavan tärkeitä ja perusteltuja syitä säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeuskäsittelyn luottamuksellisuus.

Poikkeustapauksissa, mukaan lukien silloin, kun on kyse luonnollisista henkilöistä tai on tarpeen säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeuskäsittelyn luottamuksellisuus, tutkintaelin voi päättää pidäytyä tämän kohdan ensimmäisen alakohdan h alakohdan mukaisesta poissulkemista tai taloudellista seuraamusta koskevien tietojen julkaisemisesta ottaen asianmukaisesti huomioon oikeuden yksityisyyteen ja noudattaen asetuksessa (EY) N:o 45/2001 säädetyt oikeuksia.

Tutkintaelimen päätöksellä poissuljettu tai taloudellisen seuraamuksen kohteena oleva talouden toimija voi kannella päätöksestä Euroopan oikeusasiamiehelle ja hakea siihen muutosta tuomioistuimelta.

4. Poissulkemisen kesto ei saisi ylittää seuraavia:

- a) lainvoimaisessa tuomiossa mahdollisesti määrätty kesto;
- b) viisi vuotta 106 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;
- c) kolme vuotta 106 artiklan 1 kohdan b, e ja f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Poissulkeminen kestää niin kauan kuin talouden toimija on jossakin 106 artiklan 1 kohdan a tai c alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta, jos poissulkemisesta on ilmoittanut jokin 5 kohdassa tarkoitetuista viranomaisista tai yhteisöistä, joihin ei sovelleta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2014/24/EU**.

5. Jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden viranomaisten samoin kuin Euroopan keskuspankin, Euroopan investointipankin, Euroopan investointirahaston sekä 58 ja 61 artiklan mukaisesti talousarvion toteuttamiseen osallistuvien yhteisöjen on

- a) annettava viipymättä komissiolle tiedot, poissulkemisen kesto mukaan luettuna, niistä talouden toimijoista, jotka ovat jossakin 106 artiklan 1 kohdan a, b, c, d tai f kohdassa tarkoitetuista tilanteista ja joiden osalta ne ovat omalla vastuullaan antaneet lainvoimaisen tuomion tai tehneet hallinnollisen päätöksen;
- b) tarkistettava järjestelmästä, onko poissulkemisia, ja otettava ne huomioon tehdessään talousarvion toteuttamiseen liittyviä sopimuksia. Komissio voi 60 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden yhteydessä sulkea pois talouden toimijan ja/tai määrätä taloudellisia seuraamuksia tämän artiklan 3 kohdassa säädetyin edellytyksin.

6. Komissio julkaisee talouden toimijoiden poissulkemista koskevat tiedot internetsivustollaan sellaisina kuin se on saanut ne 5 kohdassa tarkoitetuilta viranomaisilta. Komissio voi julkaista myös muista lähteistä saamiaan poissulkemista koskevia tietoja.

7. Komissio ilmoittaa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle voimassa olevien poissulkemisten ja uusien poissulkemispäätösten kokonaismäärän.

8. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat unionin järjestelmää taloudellisten etujensa suojaamiseksi, mukaan lukien vakiomenettelyt sekä julkaistavat yksityiskohdat, poissulkemisen vanhentumisaika, tutkintaelimen kokoonpano, poissulkemisen kesto ja taloudelliset seuraamukset.

110 artikla

Sopimuksen tekeminen

1. Sopimus tehdään ratkaisuperusteiden pohjalta edellyttäen, että hankintaviranomainen on tarkistanut, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) tarjous täyttää hankinta-asiakirjoissa vahvistetut vähimmäisvaatimukset;

b) ehdokasta tai tarjoajaa ei ole suljettu pois 106 artiklan nojalla tai hylätty 107 artiklan nojalla;

c) ehdokas tai tarjoaja täyttää hankinta-asiakirjoissa vahvistetut valintaperusteet.

2. Hankintaviranomaisen on tehtävä sopimus kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella.

3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat valinta- ja ratkaisuperusteita sekä kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta. Siirretään komissiolle myös valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti asiakirjoista, joilla voidaan osoittaa oikeustoimikelpoisuus, vakavaraisuus ja luottokelpoisuus sekä tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys, sekä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat sähköisiä huutokauppoja ja hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia tarjouksia.

111 artikla

Tarjousten jättäminen ja arviointi

1. Tarjousten jättäminen on järjestettävä siten, että syntyy todellista kilpailua ja että tarjoukset pysyvät salaisina niiden samanaikaiseen avaamiseen asti.

2. Komissio varmistaa asianmukaisin keinoin ja 95 artiklan mukaisesti, että tarjoajat voivat halutessaan jättää tarjoukset ja niitä tukevat todisteet sähköisesti (sähköinen hankintamenettely).

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen tämän säännöksen täytäntöönpanon edistymisestä.

3. Hankintaviranomainen voi, jos se katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia tarjoajilta etukäteen vakuuden tarjousten poisvetämisen varalta.

4. Kaikki osallistumishakemukset ja tarjoukset avaa hankintaviranomainen. Sen on hylättävä

(a) osallistumishakemukset, joita ei ole vastaanotettu määräajassa;

(b) tarjoukset, joita ei ole vastaanotettu määräajassa tai jotka on avattu jo ennen kuin hankintaviranomainen vastaanotti ne.

5. Hankintaviranomainen arvioi kaikkia osallistumishakemuksia ja tarjouksia, joita ei ole hylätty 4 kohdan mukaisessa avaamisvaiheessa, hankinta-asiakirjoissa vahvistettujen perusteiden mukaisesti sopimuksen tekemistä tai sähköisen huutokaupan järjestämistä varten.

6. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat määräaika tarjousten ja osallistumispyyntöjen vastaanottamiselle, hankinta-asiakirjojen saatavuutta, määräaikoja lisätietojen antamiselle, määräaikoja kiireellisissä tapauksissa sekä tarjousten jättämistä ja sähköisiä luetteloita koskevia järjestelyjä. Siirretään komissiolle myös valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti, jotka koskevat mahdollisuutta vaatia tarjousvakuutta, tarjousten ja osallistumishakemusten avaamista ja arviointia sekä avaamisesta vastaavan lautakunnan ja arviointikomitean perustamista.

112 artikla

Yhteydenotot menettelyn aikana

1. Hankintamenettelyn aikana hankintaviranomainen ja ehdokas tai tarjoaja saavat olla yhteydessä toisiinsa ainoastaan, jos avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteet voidaan turvata. Tarjousten vastaanottamisen määräajan päätyttyä tapahtunut yhteydenotto ei saa johtaa muutoksiin hankinta-asiakirjoissa tai merkittäviin muutoksiin tarjouksen ehdoissa, ellei 104 artiklan 1 kohdassa säädettyssä menettelyssä nimenomaisesti anneta tähän mahdollisuutta.

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti hankintaviranomaisen ja ehdokkaan tai tarjoajan välillä hankintamenettelyn aikana sallituista yhteydenotoista.

113 artikla

Päätös sopimuksen tekemisestä ja tiedottaminen ehdokkaille ja tarjoajille

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää siitä, kenen kanssa sopimus tehdään, noudattaen hankinta-asiakirjoissa vahvistettuja ratkaisu- ja valintaperusteita.

2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava jokaiselle sellaiselle ehdokkaalle tai tarjoajalle, jonka osallistumispyyntö tai tarjous on hylätty, seikat, joiden perusteella päätös on tehty, ja 118 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun odotusajan kesto.

Kun tehdään uudelleen kilpailuttamiseen perustuvan puitesopimuksen mukaisia erillissopimuksia, hankintaviranomaisen on ilmoitettava tarjoajille arvioinnin tuloksesta.

3. Hankintaviranomaisen on annettava jokaiselle sellaiselle tarjoajalle, joka ei ole poissulkemista edellyttävässä tilanteessa ja jonka tarjous on hankinta-asiakirjojen mukainen, seuraavat tiedot, jos tarjoaja pyytää niitä kirjallisesti:

a) valitun tarjouksen ominaisuudet ja suhteelliset edut sekä sen tarjoajan nimi, jonka kanssa sopimus tehdään, lukuun ottamatta tapauksia, joissa tehdään uudelleen kilpailuttamiseen perustuvan puitesopimuksen mukainen erillissopimus;

b) tarjoajien kanssa käytävien neuvottelujen ja vuoropuhelun eteneminen.

Hankintaviranomainen voi kuitenkin päättää jättää tietyt hankintasopimuksen tekemistä koskevat tiedot julkaisematta, jos niiden julkaiseminen estäisi lain soveltamista, olisi yleisen edun vastaista, häittäisi talouden toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja taikka voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat arviointikertomusta, ratkaisupäätöstä ja tiedottamista ehdokkaille ja tarjoajille.

114 artikla

Hankintamenettelyn peruuttaminen

Hankintaviranomainen voi sopimuksen allekirjoittamiseen asti peruuttaa menettelyn ilman että tämä antaa ehdokkaille tai tarjoajille oikeuden vaatia minkäänlaista korvausta.

Tällainen päätös on perusteltava ja saatettava ehdokkaiden tai tarjoajien tietoon mahdollisimman pian.

* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin

ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).”

(4) Korvataan ensimmäisen osan V osaston 1 luvussa 4 jakso seuraavasti:

”4 jakso

Sopimuksen täyttäminen, vakuudet ja korjaavat toimet

114 a artikla

Sopimuksen täyttäminen ja muuttaminen

1. Sopimuksen täyttämistä ei saa aloittaa ennen kuin sopimus on allekirjoitettu.
2. Hankintaviranomainen saa muuttaa sopimusta tai puitesopimusta merkittävästi ilman hankintamenettelyä ainoastaan tapauksissa, joista säädetään tämän asetuksen nojalla annetuissa delegoiduissa säädöksissä, ja edellyttäen, että tällä merkittävällä muutoksella ei muuteta sopimuksen tai puitesopimuksen kohdetta.
3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti sopimusten allekirjoittamista ja muuttamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

115 artikla

Vakuudet

1. Lukuun ottamatta vähäisiä hankintoja hankintaviranomainen voi, jos katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, tapauskohtaisesti ja riskinarvioinnin perusteella vaatia toimeksisaajilta vakuuden mihin tahansa seuraavista tarkoituksista:
 - a) ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi;
 - b) rakennusurakoihin, tavaroihin tai monitahoisiin palveluihin liittyvien merkittävien sopimusvelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi;
 - c) sopimuksen täyttämisen varmistamiseksi kaikilta osin loppumaksun suorittamisen jälkeen.
2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti toimeksisaajilta vaadittavia vakuuksia koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja riskinarvioinnin perusteista.

116 artikla

Huomattavat virheet, sääntöjenvastaisuudet ja petokset

1. Jos ilmenee, että menettelyyn on liittynyt huomattavia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia, hankintaviranomaisen on keskeytettävä menettely ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet, menettelyn peruuttaminen mukaan luettuna.
2. Jos sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen ilmenee, että menettelyyn tai sopimuksen täyttämiseen on liittynyt huomattavia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia, hankintaviranomainen voi joko keskeyttää sopimuksen täyttämisen tai tarvittaessa purkaa sopimuksen.

Sopimuksen täyttäminen voidaan keskeyttää myös sen selvittämiseksi, ovatko epäillyt huomattavat virheet, sääntöjenvastaisuudet tai petokset todella tapahtuneet.

Jos toimeksisaaja on syyllistynyt huomattaviin virheisiin, sääntöjenvastaisuuksiin tai petoksiin, hankintaviranomainen voi lisäksi kieltäytyä suorittamasta maksuja ja periä takaisin aiheettomasti maksetut määrät suhteessa virheiden, sääntöjenvastaisuuksien tai petosten vakavuuteen.

3. OLAF käyttää komissiolle komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annetulla neuvoston asetuksella (Euratom, EY) N:o 2185/96⁽¹⁾ siirrettyä toimivaltaa toteuttaa tarkastuksia ja todentamisia paikalla jäsenvaltioissa sekä voimassa olevien yhteistyösopimusten ja keskinäistä avunantoa koskevien sopimusten mukaisesti kolmansissa maissa ja kansainvälisten järjestöjen tiloissa.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat sopimuksen täyttämisen keskeyttämistä tapauksissa, joihin liittyy huomattavia virheitä, sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia, sekä huomattavan virheen tai sääntöjenvastaisuuden määritelmää.

(5) (1) EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.” Muutetaan 117 ja 118 artikla seuraavasti:

”117 artikla

Hankintaviranomainen

1. Toimielimiä pidetään direktiivin 2014/24/EU 2 artiklan 1 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettuina keskushallinnon hankintaviranomaisina omaan lukuunsa tekemiensä sopimusten osalta. Ne siirtävät hankintaviranomaisen tehtävien hoitamiseen tarvittavat toimivaltuutensa tämän asetuksen 65 artiklan mukaisesti.

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti hankintaviranomaisen tehtävien siirtämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

118 artikla

Sovellettavat kynnysarvot ja odotusaika

1. Hankinta- ja käyttöoikeussopimusten tekemiseksi hankintaviranomaisen on tämän asetuksen 104 artiklan 1 kohdassa säädettyä menettelyä valitessaan otettava huomioon direktiivin 2014/24/EU 4 artiklan a ja b alakohdassa säädettyt kynnysarvot. Tämän asetuksen 103 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedotustoimenpiteet määräytyvät näiden kynnysarvojen perusteella.

2. Jollei tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä säädetystä poikkeuksista tai edellytyksistä muuta johdu 1 kohdassa tarkoitetut kynnysarvot ylittävien sopimusten osalta, hankintaviranomainen saa allekirjoittaa sopimuksen tai puitesopimuksen valitun tarjoajan kanssa vasta odotusajan kuluttua.

3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat erillisiä hankintoja ja hankintojen jakamista eriin, hankinta- ja käyttöoikeussopimusten arvon arviointia ja ennen sopimuksen allekirjoittamista sovellettavaa odotusaikaa.”

(6) Korvataan 119 ja 120 artikla seuraavasti:

”119 artikla

Hankintamenettelyihin osallistumista koskevat säännöt

Hankintamenettelyihin voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka kuuluvat perussopimusten soveltamisalaan, sekä sellaisen kolmannen maan, joka on tehnyt unionin kanssa erillissopimuksen yhteistyöstä julkisten hankintojen alalla, luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, kyseisessä sopimuksessa määrätyin edellytyksin. Hankintamenettelyihin voivat osallistua myös kansainväliset järjestöt.

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat todisteiden esittämistä hankintamenettelyihin osallistumisen yhteydessä.

120 artikla

Maailman kauppajärjestön hankintasäännöt

Kun on sovellettava Maailman kauppajärjestössä tehtyä julkisia hankintoja koskevaa useammankeskistä sopimusta, hankintamenettelyyn voivat osallistua sopimuksessa määrätyin edellytyksin myös kyseisen sopimuksen ratifioineeseen valtioon sijoittautuneet talouden toimijat.”

(7) Korvataan 131 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Edellä olevia 106 artiklan 1, 2, 3 ja 6 kohtaa sekä 107 ja 108 artiklaa sovelletaan myös avustuksen hakijaan. Hakijan on annettava vakuutus, jonka mukaan mikään 106 artiklan 1 kohdassa tai 107 artiklassa tarkoitetuista tilanteista ei koske sitä tai jokin 106 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tilanteista koskee sitä. Edellä olevaa 108 artiklaa sovelletaan myös tuensaajaan.”

(8) Poistetaan 131 artiklan 5 kohta.

(9) Korvataan 131 artiklan 6 kohta seuraavasti:

”6. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat avustushakemuksiin sovellettavia järjestelyjä, sen todistamista, että hakija ei ole poissulkemiseen johtavassa tilanteessa, hakijoita, jotka eivät ole oikeushenkilöitä, yhden hakijan muodostavia oikeushenkilöitä, poissulkemispäätöksiä ja taloudellisia seuraamuksia, tukikelpoisuusperusteita sekä vähäisiä avustuksia.”

(10) Korvataan 138 artiklan 2 kohdan kolmas alakohta seuraavasti:

“Kilpailun säännöissä on ainakin vahvistettava osallistumisehdot ja 106 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa sekä 107 artiklassa tarkoitetut poissulkemisperusteet, sekä ratkaisuperusteet, palkinnon suuruus, maksujärjestelyt ja oikeus päättää poissulkemisesta ja määrätä taloudellisia seuraamuksia.”

(11) Lisätään 139 artiklaan 5 a kohta seuraavasti:

”5 a. Rahoitustukea ei myönnetä erityisille sijoitusvälineille, rahoituksen välittäjille tai sellaisille lopullisille saajille, jotka ovat jossakin 106 artiklan 1 kohdan a, b tai d alakohdassa taikka 107 artiklan 1 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.”

(12) Korvataan 183 artiklan 4 kohta seuraavasti:

”4. Kun YTK osallistuu avustus- tai hankintamenettelyihin tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti, siihen ei sovelleta 106 artiklan, 107 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdan,

108 artiklan sekä 131 artiklan 4 kohdan säännöksiä hankinta- tai avustusmenettelyn ulkopuolelle sulkemisesta tai seuraamuksista.”

(13) Korvataan 190 ja 191 artikla seuraavasti:

”190 artikla

Ulkoisiin toimiin liittyvät hankinnat

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti ulkoisiin toimiin liittyviä hankintoja koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

2. Tässä osastossa tarkoitettuihin sopimuksiin sovelletaan ensimmäisen osan V osaston 1 luvun säännöksiä julkisiin hankintoihin sovellettavista yleisistä säännöistä, jollei tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä annetuista, unionin ulkopuolella tehtäviin julkisiin hankintoihin sovellettavia kynnysarvoja ja yksityiskohtaisia menettelysääntöjä koskevista erityissäännöksistä muuta johdu. Tässä luvussa tarkoitettuihin hankintoihin ei sovelleta 117–120 artiklaa.

Tätä lukua sovelletaan

a) hankintoihin, joita komissio ei tee omaan lukuunsa;

b) hankintoihin, joita tekevät yhteisöt tai henkilöt, joille on siirretty toteuttamistehtäviä 58 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti, jos tästä määrätään 189 artiklassa tarkoitetussa rahoitussopimuksessa.

3. Hankintamenettelyistä on määrättävä 189 artiklan mukaisissa rahoitussopimuksissa.

4. Tätä lukua ei sovelleta sellaisten perussäädösten soveltamisalaan kuuluviin toimiin, jotka liittyvät humanitaariseen kriisinhallinta-apuun, pelastuspalvelutoimiin tai humanitaarisiin avustustoimiin.

191 artikla

Hankintamenettelyihin osallistumista koskevat säännöt

1. Hankintamenettelyihin voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin kaikki perussopimusten soveltamisalaan kuuluvat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt sekä kyseistä yhteistyöalaa koskevilla perussäädöksissä olevien erityissäännösten mukaisesti kaikki muut luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt. Hankintamenettelyihin voivat osallistua myös kansainväliset järjestöt.

2. Edellä 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa voidaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti perustelemissa poikkeusolosuhteissa päättää, että tarjouskilpailuihin voivat osallistua myös muut kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kolmansien maiden luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt.

3. Jos sovelletaan tavara- ja palveluhankintojen markkinoiden avaamista koskevaa sopimusta, jossa unioni on osapuolena, avataan talousarviosta rahoitettavat hankinnat myös muille kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille kolmansien maiden sijoittautuneille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille kyseisessä sopimuksessa määrättyin edellytyksin.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 210 artiklan mukaisesti yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat hankintamenettelyihin osallistumista.”

(14) Lisätään 204 artiklaan kohta seuraavasti:

”Asiantuntijoihin sovelletaan 106 artiklan 1, 3 ja 5 kohtaa, 106 artiklan 6 kohdan ensimmäistä alakohtaa, 106 artiklan 7 kohtaa sekä 107 ja 108 artiklaa.”.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja